

Vergaderjaar 2024–2025

36 725 VIII

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2025 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 18

AMENDEMENT VAN HET LID STULTIENS C.S. TER VERVANGING VAN DAT GEDRUKT ONDER NR. 12¹

Ontvangen 26 juni 2025

De ondergetekenden stellen het volgende amendement voor:

De departementale begrotingsstaat wordt als volgt gewijzigd:

I

In **artikel 01 Primair onderwijs** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verhoogd** met € **11.869** (x € 1.000).

II

In **artikel 03 Voortgezet onderwijs** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verhoogd** met € **236.233** (x € 1.000).

III

In **artikel 04 Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verhoogd** met € **26.466** (x € 1.000).

IV

In **artikel 06 Hoger beroepsonderwijs** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verhoogd** met € **523** (x € 1.000).

V

In **artikel 07 Wetenschappelijk onderwijs** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verhoogd** met € **257.445** (x € 1.000).

¹ Vervanging in verband met een wijziging in de toelichting.

VI

In **artikel 08 Internationaal beleid** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verhoogd** met **€ 231** (x € 1.000).

VII

In **artikel 09 Arbeidsmarkt- en personeelsbeleid** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verhoogd** met **€ 22** (x € 1.000).

VIII

In **artikel 11 Studiefinanciering** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verhoogd** met **€ 2.078** (x € 1.000).

IX

In **artikel 12 Tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verhoogd** met **€ 19** (x € 1.000).

X

In **artikel 13 Lesgelden** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verhoogd** met **€ 107** (x € 1.000).

XI

In **artikel 14 Cultuur** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verhoogd** met **€ 759.919** (x € 1.000).

XII

In **artikel 15 Media** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verhoogd** met **€ 1.868** (x € 1.000).

XIII

In **artikel 16 Onderzoek en wetenschapsbeleid** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verhoogd** met **€ 54.576** (x € 1.000).

XIV

In **artikel 25 Emancipatie** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verhoogd** met **€ 750** (x € 1.000).

XV

In **artikel 91 Nog onverdeeld** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verhoogd** met **€ 4.700** (x € 1.000).

XVI

In **artikel 95 Apparaat Kerndepartement** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verhoogd** met **€ 15.462** (x € 1.000).

Toelichting

Het kabinet is voornemens om € 1,6 miljard per jaar te gaan bezuinigen op de begroting van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (zie hieronder de volledige tabel uit de feitelijke vragen & antwoorden vanuit het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap). Hierdoor komen vele banen op de tocht te staan, neemt de kansengelijkheid toe en dreigt een generatie aan wetenschappelijk talent weg te vallen. Dit amendement maakt deze bezuinigingen daarom volledig ongedaan. Indieners zijn van mening, net als vele experts, planbureaus en bedrijven dat bezuinigen op onderwijs, onderzoek en innovatie zeer onverstandig is en op de lange termijn meer geld kost dan het oplevert. Het gaat in 2025 om een bedrag van € 708 miljoen en het loopt op tot € 1,6 miljard structureel.

(bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Struc
HLA 22. Afschaffen maatschappelijke diensttijd	- 74.735	- 44.902	- 67.363	- 70.000	- 70.000	- 70.000	- 70.000
HLA 23. Afschaffen brede brugklas en beperken S&O	- 55.000	- 170.000	- 170.000	- 170.000	- 170.000	- 170.000	- 170.000
HLA 24. Alternatieve invulling bijstelling sectorplannen hoger onderwijs en wetenschap	- 134.734	- 134.734	- 134.734	- 134.734	- 134.734	- 161.330	- 175.000
HLA 26. Terugdraaien groei apparaat Rijksoverheid	- 20.296	- 39.884	- 58.310	- 78.040	- 86.164	- 86.164	- 86.164
HLA 29. SPUK naar GF en PF met 10% budgetkorting	0	- 81.261	- 81.201	- 81.201	- 81.201	- 81.201	- 81.201
HLA 34. Gerichte keuzes minder ontwikkelingssamenwerking	0	- 8.511	- 8.511	- 8.511	- 8.510	- 7.188	- 7.188
HLA 35. Verlaging non-ODA-middelen	- 731	- 718	- 844	- 956	- 3.214	- 3.506	- 3.506
HLA 40. Generieke taakstelling subsidies rijksbreed	- 71.830	- 131.838	- 220.601	- 277.994	- 322.937	- 311.027	- 311.027
HLA 41. Verminderen internationale studenten (via bestuurlijk akkoord)	0	- 17.000	- 68.000	- 121.000	- 158.000	- 156.000	- 170.000
HLA 42. Hervorming Nederlandse Publieke Omroep NPO	0	0	- 100.000	- 100.000	- 100.000	- 100.000	- 100.000
HLA 43. Afschaffen OV-vergoeding buitenland studerenden	0	- 4.000	- 8.000	- 14.000	- 14.000	- 14.000	- 14.000
HLA 69. Fonds Onderzoek Wetenschap	- 106.929	- 106.929	- 106.929	- 107.054	- 132.054	- 132.054	0
Ten behoeve van 4x 25 miljoen fonds onderzoek en wetenschap	- 25.000	- 25.000	- 25.000	- 25.000	0	0	0
Verlagen rijksmediabijdrage landelijke publieke omroep	0	0	- 50.000	50.000	- 50.000	- 50.000	- 50.000
Korting apparaatskosten Rijksoverheid	- 22.302	- 22.302	- 22.302	- 22.302	- 22.302	- 22.302	- 22.302
Rijksbrede halvering prijsbijstelling	- 191.837	- 178.364	- 196.527	- 173.511	- 172.342	- 171.590	- 171.590
Opheffen onderwijskansenregeling	0	0	- 90.000	- 177.000	- 177.000	- 177.000	- 177.000
Loonbijstelling externe inhuur	- 4.615	- 4.532	- 4.534	- 4.269	- 3.723	- 4.010	- 4.010
Totale bezuinigingen HLA incl. amendementen en VJN	- 708.009	- 969.975	- 1.412.856	- 1.615.572	- 1.706.181	- 1.717.372	- 1.612.988

De dekking van dit amendement sluit aan bij de genoemde voorstellen uit de moties van Jetten, Timmermans, Bontenbal, Dijk, Ouwehand, Dassen, Van Baarle, Bikker ingediend bij de Algemene Politieke Beschouwingen 2024 (Kamerstukken II 2024/25, 36 600, nrs. 12 en 13). Hierbij is goed gekeken naar de doorgerekende verkiezingsprogramma's van partijen van links tot rechts.

De meeste dekkingsmaatregelen moeten worden meegenomen in het Belastingplan 2026 en kunnen dus pas ingaan per 1 januari 2026. De overdekking voor de periode 2026–2028 kan middels kasschuiven worden ingezet voor de onderdekking in 2025. Structureel sluit de budgettaire dekking ruimschoots, waardoor dit amendement geen nadelige gevolgen heeft voor toekomstige overheidsfinanciën.

De indieners hebben ervoor gekozen om extra uitgaven te financieren door lasten te verhogen. Soms wordt onterecht gedacht dat dit niet mogelijk zou zijn, maar economisch en boekhoudkundig gezien is dit goed uitlegbaar. Dat blijkt ook uit het feit dat het kabinet er zelf voor gekozen heeft om een lastenverlichting te betalen door een bezuiniging (verlagen energielasting door een bezuiniging op het Klimaatfonds). Een ander recent voorbeeld dat op steun kon rekenen van een Kamermeerderheid en van het kabinet is het amendement Bontenbal c.s. (Kamerstukken II 2024/25, 36 600 VIII, nr. 141) waarbij extra onderwijsuitgaven (deels) werden betaald uit een lastenverhoging.

Budgettaire dekking:	Bedrag per jaar:
Tegengaan constructies om winstbelasting te ontwijken (verliesverrekening, kosten deelnemingen, afschaffen carry back, carry forward naar 6 jaar)	€ 1,0 miljard
Invoeren digitale dienstenbelasting, 5% over bruto-opbrengst.	€ 0,5 miljard
Afschaffen vrijstellingen voor mineralogische en metallurgische procedés (fossiele subsidies)	€ 0,2 miljard
Totaal:	€ 1,7 miljard

Stultiens
Van der Lee
Kostić
Tseggai
Dassen
Haage
Beckerman
Westerveld
Ergin
Pijpelink